

Το Κοινωνικό Κέντρο Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων ΚΟΙ.ΚΕ.Ψ.Υ.Π.Ε (Πρώην Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο) Ηρακλείου, λειτουργεί από το 2005 και αποτελεί αποκεντρωμένη μονάδα του ΓΝ «Βενιζέλειο-Πανάνειο» Νοσοκομείο.

Παρέχει Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια φροντίδα για θέματα Ψυχικής υγείας σε παιδιά, Εφήβους και στις Οικογένειες τους. Συμβάλει στην πρόληψη, πρώιμη αναγνώριση, έγκαιρη παρέμβαση και θεραπευτική αντιμετώπιση ψυχοκοινωνικών προβλημάτων. Αναπτύσσει σταθερή συνεργασία με όλες τις υπηρεσίες υγείας, με κρατικούς και μη οργανισμούς, με στόχο την ευαισθητοποίηση της κοινότητας σε θέματα παιδιών και εφήβων

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

ΜΠΙΤΖΑΡΑΚΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ : ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΟΣ Δ/ΝΤΡΙΑ
ΛΟΥΛΑΚΑΚΗ ΝΑΝΤΙΑ : ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΟΣ
ΤΖΟΥΑΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ : ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ
ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ
ΚΑΤΡΗ ΜΑΡΙΑ : ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΑ
ΚΕΡΑΜΑΡΗ ΣΟΦΙΑ : ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΑ
ΓΕΩΡΓΙΟΥΔΑΚΗ ΦΙΛΟΘΕΗ : ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΑ
ΣΗΦΑΚΗ ΑΝΝΑ : ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ
ΣΚΟΥΡΒΟΥΛΙΑΝΑΚΗ ΜΑΡΙΑ : ΕΠΙΣΚΕΠΤΡΙΑ ΥΓΕΙΑΣ
ΜΗΛΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ :ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ
ΡΑΠΤΗ ΕΥΑΓΕΛΙΑ : ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

7^Η ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
Γ . Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ «ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟ – ΠΑΝΑΝΕΙΟ»
ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ ΣΤΗΝ ΕΦΗΒΕΙΑ

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

- ο ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ SOS ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ, ΓΟΝΕΙΣ:1056
- ο ΚΟΙΚΕΨΥΠΕ ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ :2813403888
- ο ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΑΓΝΗ:2810375384
- ο ΚΕΝΤΡΟ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ:2810244409

Τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί αύξηση της συχνότητας των αυτοκτονιών στην παιδική και κυρίως στην εφηβική ηλικία. Η αυτοκτονία αναφέρεται ως η δεύτερη, ή τρίτη αιτία θανάτου για παιδιά ηλικίας 14-18 ετών στην Ευρώπη.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ

Πολυπαραγοντική (Βιολογικοί, ψυχολογικοί, κοινωνικοί παράγοντες)

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ

Σε σχέση με τον έφηβο:

- Προηγούμενες απόπειρες αυτοκτονίας
- Ύπαρξη ψυχιατρικής διαταραχής
- Χρήση αλκοόλ ή/και τοξικών ουσιών
- Συν-νοσηρότητα (Πχ Διαταραχή διαγωγής, Εκρήξεις οργής/ Επιθετικότητας)
- Έλλειψη κοινωνικής υποστήριξης
- Σωματική ασθένεια
- Κακοποίηση στην παιδική ηλικία
- Οικογενειακό ιστορικό Αυτοκτονίας

Σε σχέση με την οικογένεια:

- Ενδοοικογενειακές συγκρούσεις ,έλλειψη επικοινωνίας μεταξύ γονιών-
- παιδιών, δύσκαμπτα οικογενειακά συστήματα
- Απώλεια αγαπημένων προσώπων, αποχωρισμοί,
- Αρρώστια στην οικογένεια

Σε σχέση με στρες από το περιβάλλον:

- Προβλήματα στις σχέσεις με το σχολείο (μαθητές, εκπαιδευτικούς)
- Διακοπή των σχέσεων με φίλους
- Προβλήματα σε σχέση με το νόμο

Νεότερα μέσα :

- Χειραγώγηση μέσω ηλεκτρονικών κοινωνικών δικτύων (facebook κλπ)
- Εμπλοκή εφήβων σε συμμορίες με παραβατικά/αυτοκαταστροφικά χαρακτηριστικά
- Στρατολόγηση εφήβων σε δοξασίες και αιρέσεις

ΠΡΟΛΗΨΗ

Η καλύτερη απάντηση στο πρόβλημα είναι η πρόληψη.

Η πιο σημαντική παρέμβαση για την πρόληψη των αυτοκτονιών είναι η πρόωπη ανίχνευση και η έγκαιρη διάγνωση των καταθλιπτικών διαταραχών.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ:

- Δημιουργία και χρήση τηλεφωνικών γραμμών S.O.S.
- Περιορισμός της δυνατότητας εύρεσης τρόπων-μέσων αυτοκτονίας
- (πρόσβαση σε όπλα, φάρμακα, αλκοόλ κ.α.)
- Οτιδήποτε προάγει την ψυχική υγεία των παιδιών και εφήβων όπως :
  - ✓ Βελτίωση της αυτοεκτίμησης τους, Βελτίωση ποιότητας επικοινωνίας και υποστήριξης από οικογένεια και εκπαιδευτικούς
  - ✓ Κατάλληλα εκπαιδευτικά προγράμματα που ενισχύουν την συναισθηματική νοημοσύνη και επικοινωνία των παιδιών
  - ✓ Υγιείς κοινωνικές και επικοινωνιακές σχέσεις των εφήβων
  - ✓ Δραστηριότητες, χόμπι, τέχνες, αθλητισμός
- Εντοπισμός εφήβων υψηλού κινδύνου (π.χ.κατάθλιψη) από γιατρούς Π.Φ.Υ., παιδιάτρους, νοσηλευτές κοινωνικούς λειτουργούς, Εκπαιδευτικούς
- Εκπαίδευση επαγγελματιών, για πρόωπη και έγκαιρη ανίχνευση και
- διάγνωση καταθλιπτικών διαταραχών, τόσο στον γενικό πληθυσμό,
- όσο και σε ομάδες υψηλού κινδύνου

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

Εκτίμηση του παιδιού-εφήβου από παιδοψυχιατρική ομάδα
Ψυχοθεραπευτική παρέμβαση του παιδιού- εφήβου με κατάθλιψη σε συνδυασμό με συμβουλευτική γονέων
Σε ορισμένες περιπτώσεις, ίσως χρειαστεί συνδυασμός ψυχοθεραπείας με φαρμακευτική αγωγή
Συνεργασία οικογένειας και επαγγελματιών ψυχικής υγείας με τις σχολικές-εκπαιδευτικές υπηρεσίες.
Η εισαγωγή εφήβων σε εξειδικευμένες μονάδες νοσηλείας, ενδείκνυται σε περιπτώσεις απόπειρας αυτοκτονίας με σοβαρή κατάθλιψη, ή με απόπειρα χωρίς καταθλιπτικά στοιχεία που χρήζει διερεύνησης.